

Hei,

viitaten talousvaliokunnan kuulemiseen keskiviikkona 15.10. otsikkoasiassa ohessa löytämäni tietoa liittyen kulutushyödykkeiden hankintaan velaksi. Valitettavasti en löytänyt tarkkaa jaottelua siitä, milloin kyse on kuluttomista ja korottomista ja milloin muunkaltaisesta velasta. Osta nyt, maksa myöhemmin ei ole uusi ilmiö ja maksutavasta on tullut osa arkeamme. Ilmiö on tunnistettu Euroopan unionin tasolla ja EU on tiukentanut kuluttajaluottoja koskevaa lainsäädäntöään. Yksi tärkeimmistä muutoksista on ostajan luottokelpoisuuden arviointi. Katsomme, että sääntelyn tulisi olla selkeää sen noudattamisen ja tehokkaan valvonnan vuoksi.

Hallituksen esitys (HE 120/2025 vp)

- Hallituksen esityksessä todetaan s. 36, että Suomen Asiakastieto Oy:ltä saatujen tietojen mukaan vuoden 2024 kolmen ensimmäisen kvartaalin osalta henkilöön kohdistuvista maksuhäiriömerkinnöistä 226 592 liittyi velkomustuomioon. Näistä tuomioista 143 393 liittyi asiatyyppiin ”tili- ja kertaluotto sekä pikavippi” ja 37 387 asiatyyppiin ”postimyynti- ja verkko-ostos”. Vuotta aiemmin 2023 vastaavana ajankohtana velkomustuomioiden määrä oli 200 125. Tuomioista 115 073 liittyi asiatyyppiin ”tili- ja kertaluotto sekä pikavippi” ja 47 336 asiatyyppiin ”postimyynti- ja verkko-ostos”.
- Hallituksen esityksessä todetaan s. 36, että Takuusäätiöön saapuneiden takaushakemusten määrä on kasvanut 2020-luvulla ja erityisesti nuorten alle 30-vuotiaiden aikuisten osuus hakijoista on kasvanut. Vuonna 2024 Takuusäätiö myönsi 275 takausta ja hylkäsi 1114 hakemusta. Myönnettyillä takauksilla järjesteltiin velkoja noin 6,4 miljoonan euron arvosta. Laskurästien ja osamaksujen osuus on kasvussa hakijoiden velkaluettelossa.

Lausunnot kuluttajaluotto- ja rahoituspalvelujen etämyyntityöryhmän mietinnöstä

- Takuusäätiön lausunnossa (ks. [LAUSUNTO_20250305172200.PDF](#)) todetaan, että Takuusäätiö kohtaa neuvonta-, pienlaina- ja velkojen järjestelytoiminnoissaan ihmisiä, jotka ovat saaneet omaan maksukykyynsä nähden liikaa kulutusluottoja ja erilaisia osamaksusopimuksia sekä maksunlykkäyksiä. Oma maksukyky arvioidaan helposti todellisuutta paremmaksi. Erityisesti sosiaalisen median luoma paine voi johtaa omiin resursseihin nähden liialliseen kuluttamiseen. Kun talouden realiteetteja ei tunnusteta tai haluta kohdata, tilannetta voidaan ylläpitää ja käytännössä pahentaa maksamalla velkaa velalla, mikä johtaa helposti ylivelkaantumiseen.
 - Rekisteröintivelvollisuuden osalta lausunnossa todetaan muun muassa, että noin 40 % Takuusäätiön pienlainaa ja kolmannes takausta hakevista on alle 30-vuotiaita nuoria. Erityisesti heille kertyy paljon erilaisia osamaksuista ja maksunlykkäyksistä aiheutuvia maksuvelvoitteita. Pienistäkin laskuista ja maksuista voi kertyä omaan maksukykyyn nähden iso ongelma. Se voi johtaa välttämättömien menojen, kuten vuokran maksamatta jättämiseen tai lisävelan ottamiseen maksueristä tai veloista selvitäkseen.
- Ulosottolaitoksen lausunnossa (ks. [LAUSUNTO_20250305172402.PDF](#)) todetaan, että erilaisten kulutushyödykkeiden hankintaan liittyvien velkomusasioiden määrät muodostavat ulosoton asiamäärästä merkittävän osan ja niiden määrä on ollut jo

pitkään kasvussa. Kuluttajaluottoja ottavat usein henkilöt, joiden taloudellinen tilanne ei sitä välttämättä enää sallisi. Kuluttajasuojalakiin esitetyt uudistukset ja täsmennykset esimerkiksi luotoantajan velvollisuuksiin kuluttajan luottokelpoisuuden arvioinnissa ovat perusteltuja ja edesauttavat kuluttajaluottoihin liittyvien velkaongelmien vähentämistä. Ulosottolaitos pitää työryhmämietinnössä esitettyjä uudistuksia kannatettavina.

Oikeusministeriön julkaisu velkaantumisolmiöstä (ks. [Kokonaistarkastelu velkaantumisolmiöstä](#))

- Raportissa on koottu yhteen suomalaisilla aineistoilla tehtyä velkaantumistutkimusta sekä analysoitu talous- ja velkaneuvonnan ja ennakoivan talousneuvonnan aineistoja. Tavoitteena on ollut muodostaa kokonaiskuva velkaantumiseen liittyvistä keskeisistä teemoista sekä siitä toimintaympäristöstä, jossa talous- ja velkaneuvonta nykyisin toimii.
- s. 67 sisältää Talous- ja velkaneuvonnan asiakkaiden ilmoittamien velkojen muodostuman ja s. 68 todetaan, että kuluttajaluotot ja maksamattomat laskut muodostavat yhdessä noin kaksi kolmasosaa kaikista velkaongelmista, mikä korostaa kotitalouksien kulutuskäyttäytymisen ja arjen talouden hallinnan merkitystä velkaantumisen ehkäisyssä.

Suomen Asiakastieto Oy:n tiedote

- [Maksuhäiriöisten määrä jatkoi kasvuaan – 370 000 maksuhäiriöisen raja ylittyi ensimmäistä kertaa luottotietolain muutoksen jälkeen - Suomen Asiakastieto Oy](#)

Ystävällisin terveisin,

Erika Virtanen | ryhmäpäällikkö
029 505 3023

Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Lintulahdenkuja 2, PL 5, 00531 Helsinki

Vaihde: 029 505 3000

kkv.fi